

Vedlegg 1 til rapporten Samfunnsmedisin i undervisningen for medisinstudenter ved UiT – Norges Arktiske Universitet

Dekning av de nasjonale læringsutbyttebeskrivelser i samfunnsmedisin (LUB) ved UiT – Norges Arktiske Universitet

Kunnskaper

1. Beskrive historiske utviklingstrekk og nåværende mønstre i sykdomsforekomst og sykdomsbyrde nasjonalt og globalt, samt redegjøre for hvilke utfordringer slike mønstre skaper for helsetjenesten i dag

4. studieår: Undervises i MED-2520 Internasjonalt semester/4.4 Global helse: Helseutfordringer i ressursvake områder, etiske aspekter ved internasjonal helse og menneskerettigheter, urfolkshelse i Arktis (Delemnebeskrivelsen, Laue).

6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelse MED-3601).

Vurdering: Sannsynligvis ikke så mye om historiske utviklingstrekk, og kanskje heller ikke noen dybde vedrørende utfordringer for helsetjenesten i et historisk perspektiv. For øvrig sannsynligvis bra dekning av sykdomsforekomst og sykdomsbyrde nasjonalt og globalt.
Konklusjon: Delvis dekket.

2. Beskrive sammenhenger mellom global sykdomsbyrde og sosiale ulikheter, klimaendringer og politiske forhold

4. studieår: Undervises i MED-2520 Internasjonalt semester/4.4 Global helse: Noe om helsemessige konsekvenser av klimaforandringer (Haanes). Eksempler på forelesningstitler: Climate change and infectious diseases, Environmental health, Global contaminant exposure, Political determinants of health, Global warming health, Sami health (CandMed2019). Ifølge delemneleder er disse forelesningstitlene ikke inne pr 2019 (Laue). MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om «Sosial ulikhet og helse» (Timeplanen).

6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelse MED-3601).

Vurdering: Sannsynligvis bra dekning vedr sykdomsbyrde og sosiale ulikheter, men kanskje noe tynt på sammenheng mellom sykdomsbyrde og klimaendringer/politiske forhold.
Konklusjon: Delvis dekket.

3. Redegjøre for levekårsutvikling i Norge, de viktigste teorier om årsaker til og kjennetegn ved sosial ulikhet i helse i befolkningen, samt hvordan slik ulikhet måles

2. studieår: MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Fagene fokuserer på faktorer som virker inn på helse, sykkelighet og dødelighet, og hvordan helsetilstanden hos individer og grupper påvirkes av helsevesen, arv, livsstil, arbeidsforhold og samfunnsforhold. Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen). Forelesninger om mål for helse og sykdom, om risikomål, forelesninger i statistikk og forskningsdesign (Timeplanen).

4. studieår: Undervises i Global helse: mekanismer som fører til ulikhet (Delemnebeskrivelsen). MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til hvordan sosial

<p>ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om «Sosial ulikhet og helse» (Timeplanen). MED-2520 Delemne 4.2 Pediatri: Account for the significance of the psychosocial environment for the health of children, including the significance of neglect and physical and sexual abuse, and also account for possible interventions. Describe characteristic features in preventive public health care for children, including the systematic newborn examination, the child health clinics, and the childhood vaccination program (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om «The ill family» (Laue).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelse MED-3601).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket, kanskje sannsynligvis tynt vedrørende den historiske levekårsutviklingen. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	<p>4. Redegjøre for hvordan biologiske og psykososiale forhold under svangerskap og oppvekst har betydning for senere fysisk og psykisk helse</p> <p>2. studieår: Delemne 2.8 Mentale funksjoner: Undervisning om bio-psyko-sosiokulturell modell for sykdomsforståelse og faktorer som bidrar til rusavhengighet (Simonsen T).</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om «Sosial ulikhet og helse» (Timeplanen). MED-2520 Internasjonalt semester/4.4 Global helse: Strategier og organisasjoner som vil redusere ulikhet i kvinne- og barnehelse, determinanter av mor- og barnehelse, mekanismer som fører til ulikhet (Delemnebeskrivelsen). Delemne 4.8. Mentale funksjoner 2: Gjøre rede for årsaksforhold, epidemiologi og prognose for alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet og kunne ta i betraktning et bio-psyko-kulturelt helhetssyn, og forebygging av psykiske lidelser hos barn/unge og voksne i form av primærforebygging, stressmestring og rehabilitering (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: MED-3601 Delemne 6.1 Barn og unge: Ha kunnskap om hvordan samfunnsforhold, miljø, livsstil og kulturell kontekst påvirker barnehelse, og kan foreslå forebyggende tiltak (Emnebeskrivelsen MED-3601). Forelesning om «The ill family» (Laue, Øverhaug).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>5. Redegjøre for omfang og forebygging av smittsomme og ikke-smittsomme sykdommer som forårsaker alvorlig sykkelighet og dødelighet hos barn og mødre i lav- og mellominntektsland</p> <p>2. studieår: MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om smittevern, forelesningen «Fra epidemiologi til forebygging» dekker både teoretiske og praktiske perspektiver (Løchen), forelesning om metoder for forebygging (Timeplanen). Sistnevnte forelesning har både nasjonalt og globalt perspektiv (Løchen).</p> <p>4. studieår: MED-2520 Internasjonalt semester Delemne 4.4 Global helse: Strategier og organisasjoner som vil redusere ulikhet i kvinne- og barnehelse, determinanter av mor- og barnehelse, mekanismer som fører til ulikhet forebygging (Laue). Arbeide med forebyggende og helsefremmende faktorer. Intervensjoner som kan forbedre public health (Delemnebeskrivelsen). Arbeide med forebyggende og helsefremmende faktorer. Forstå og gjøre bruk av kunnskap om legens rolle i ulike situasjoner (Emnebeskrivelse MED-2520). Eksempler på forelesningstitler: Climate change and infectious diseases, Environmental</p>	

<p>health, Global contaminant exposure, Political determinants of health, Global warming health, Global health and child health, Maternal health, Infectious diseases (Omid). MED-2520 Delemne 4.2 Pediatri: Forelesning om smittsomme barnesykdommer og vaksinerer (Flægstad). Egen forelesning om mor/barn helse (Flægstad).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelse MED-3601).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>	<p>6. Beskrive hvordan vold, terror og tortur, krig og våpen kan påvirke folkehelsen og de viktigste folkerettslige prinsippene som beskytter helsepersonell og sivile i freds- og krigstid</p> <p>4. studieår MED-2520 Internasjonalt semester Delemne 4.4 Global helse: Undervisning i Helse og migrasjon, flyktningehelse, begreper og rettigheter i forhold til tilgang til helsetjenester (Delemnebeskrivelsen). Eksempel på forelesning: Political determinants of health (Omid).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelse MED-3601).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis delvis dekket. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>7. Redegjøre for dagens migrasjonstrender og identifisere spesielle helsebehov i flyktning- og migrantpopulasjonen, inkludert de som skyldes traumer og brudd på menneskerettigheter, og foreslå relevante tiltak</p> <p>4. studieår: Undervisning i MED-2520 Internasjonalt semester/4.4 Global helse: Helse og migrasjon, flyktningehelse, begreper og rettigheter i forhold til tilgang til helsetjenester (Delemnebeskrivelsen). Eksempel på forelesning: Political determinants of health (Cand Med 2019 Parham Omid), Erfaring fra arbeid i flyktningeleir (Laue). MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til allmennlegens rolle i helsetjenester for flyktninger (Delemnebeskrivelsen). Det valgfrie kurset «Peace, health and medical work» (HEL-3011, 10 ECTS) tilbys i Internasjonalt semester (ikke gjennomført i 2019 pga få påmeldte).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelse MED-3601).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket som et undervisningstilbud man kan benytte, men under 50% av studentene deltar i undervisningen i Internasjonalt semester – mange er i praksis i utlandet. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	<p>8. Redegjøre for helsetjenestens grunnleggende verdier og normer, oppbygning og organisering, oppgaver, finansiering og samhandling, inkludert helseforvaltningen, spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten og øvrige aktører/tjenester involvert i helsefremming og forebygging</p> <p>1. studieår: MED-1501: Beskrive sentrale elementer i organiseringen av det norske helsevesenet (Emnebeskrivelse MED-1501). Noe av dette er dekket i forelesning om helsetjenestens organisering (Pedersen).</p> <p>4. studieår: Profkom: kommunikasjon, etikk, samhandling (Delemnebeskrivelsen). MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til bedriftshelsetjenestens rolle i forebygging av sykdom og skade (Delemnebeskrivelsen).</p>

6. studieår MED-3601: Det legges vekt på gode pasientforløp, samhandling mellom yrkesgrupper, og på forebygging. Ha bred kunnskap om helsevesenets oppbygning, verdier og normer (Emnebeskrivelse MED-3601). Undervisning om bedriftshelsetjenesten og kommunalt miljørettet helsevern, deres rolle som samarbeidspartner for fastlegene/spesialisthelsetjenesten (Hansen AH, Haanes). MED-3601 Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Ha kunnskap om hva som kjennetegner gode pasientforløp. Ha evne til å samarbeide i tverrfaglige team med andre faggrupper (Delemnebeskrivelsen). Til 6. års-studentene i Finnmark (12 studenter) undervises om samhandlingsstrukturene mellom primær- og spesialisthelsetjenesten som Overordnet Samarbeidsorgan, Kliniske samarbeidsutvalg og Samhandlingskonferanser.

Vurdering: Ikke funnet en grundig og bred dekning av verdier, normer, oppbygning, organisering og finansiering i strukturert undervisning. Helseforvaltningen og øvrige aktører involvert i helsefremming/forebygging (f eks folkehelsekoordinatorer) er sannsynligvis sparsomt omtalt. I følge studenter lærer man om helsetjenestens struktur gjennom praksis i klinikken (Marsteen og Hanssen). Ikke funnet at det undervises om samhandlingsstrukturene mellom primær- og spesialisthelsetjenesten til flertallet av studenter. Konklusjon: Delvis dekket.

9. Redegjøre for noen hovedlinjer ved helsetjenestens historiske utvikling med særlig vekt på forholdet mellom primær- og spesialisthelsetjenesten og drøfte hvordan denne utviklingen har preget dagens organisering av helsevesenet.

1. studieår: Beskrive sentrale elementer i organiseringen av det norske helsevesenet Delemne 1.1 (Hel-Fel): Kunnskap om helsevesenet. Hel-Fel er nettbasert: «Gjennom læringsstier får studentene innføring ihelsevesenets oppbygning og finansiering og samhandling i helsetjenesten» (Emnebeskrivelse MED-1501). Noe av dette er dekket i forelesning om helsetjenestens organisering (Pedersen).

6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om helsevesenets oppbygning, verdier og normer (Emnebeskrivelse MED-3601).

Vurdering: Sannsynligvis en del undervisning om oppbygningen av primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, men kanskje lite ut over det. Finner lite eller ingen ting om historisk utvikling, og studentene mangler sannsynligvis et samlet bredt grunnlag for drøfting av hvordan utviklingen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten preger dagens organisering av helsetjenesten. Konklusjon: Ikke dekket.

10. Diskutere oppgaver og organisering av helse- og omsorgstjenester til utsatte grupper, som f.eks. innvandrere og asylsøkere, personer med psykisk utviklingshemming, pasienter med psykiske helseplager og pasienter med rusproblemer.

1. studieår: Beskrive sentrale elementer i organiseringen av det norske helsevesenet (Emnebeskrivelse MED-1501).

4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Forelesning om «Sosial ulikhet og helse» (Timeplanen). Helsetjenester til psykisk utviklingshemmede omhandles i en gruppeoppgave om tverrfaglig samarbeid om en ressurs svak familie (Fleten). Delemne 4.8. Mentale funksjoner 2: Kunnskap om aktuelle samarbeidsformer i kommune- og spesialisthelsetjeneste og relevant lovverk. Kunne identifisere signaler om sviktende omsorgsevne hos voksne og symptomer på omsorgssvikt og overgrep på barn, kjenne til konsultasjons- og veiledningsmuligheter fra spesialisthelsetjenesten og indikasjoner for

<p>videre henvisning, kjenne til hovedprinsippene for individuelt ettervern og arbeid med nettverk, familie og pårørende (Delemnebeskrivelsen). Stigma berøres i flere forelesninger (Høie).</p> <p>6. studieår: Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Forelesninger om Legemiddellassistert rehabilitering (LAR) og aktører som forventes å samarbeide om ruspasienter (Fagplan Rus- og avhengighetsmedisin, Simonsen).</p> <p>Vurdering: En bred diskusjon av dette forutsetter grundig og bred behandling av LUB 7-9 ovenfor. Dette punktet er sannsynligvis sporadisk behandlet. Finner f eks ingen ting som kan gi grunnlag for diskusjon om særomsorg vs generelle helsetjenester.</p> <p>Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>11. Redegjøre for sosial- og helsemessig beredskap, inklusive organisering av prehospital akuttmedisin og legevakt</p> <p>1. studieår: Beskrive sentrale elementer i organiseringen av det norske helsevesenet (Emnebeskrivelse MED-1501). Akuttmedisinkurs første studieår.</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Dobbeltime om legevakt hvor organisering av legevakt, hvem som kontakter legevakt og triagering inngår (Timeplanen, Wennevold). Praksis på legevakt.</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis dekket som del av helsetjenestens organisering med tanke på ivaretagelse av enkeltpasienter, og også klinisk håndtering av ulykker med flere involverte, men finner lite om samfunnsmedisinsk tilnærming til dette tema, f eks om beredskapsplanlegging/utarbeidelse av beredskapsplaner, risiko- og sårbarhetsanalyser, planlegging av populasjonsrettede tiltak mv. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>12. Redegjøre for prinsipper for smittevern, viktige smitteverntiltak og legers smittevernoppgaver, inkludert slik de er definert i smittevernloven</p> <p>1. studieår MED-1501: Lover/rettigheter (Emnebeskrivelse MED-1501). Delemne Profkom: Innføring i sentrale juridiske rammer for helseprofesjonelles yrkesutøvelse (Delemnebeskrivelsen). Dobbeltime om smittevern/infeksjonsepidemiologi (Asfeldt). Ingen ting om smittevern i Profkom i 1. studieår (Ringberg).</p> <p>2. studieår MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om smittevern hvor også lovverket inngår (Timeplanen, Løchen, Asfeldt).</p> <p>3. studieår: Delemne 3.5 Blod, immunforsvar og infeksjon: Dobbeltime om smittevern i sykehus (Asfeldt).</p> <p>4. studieår MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: I tillegg til klinisk allmennmedisin skal studentene lære om smittevern. Nevne allmennlegens smittevernoppgaver slik de er definert i smittevernloven (Delemnebeskrivelsen). Ingen forelesninger på siste års timeplan for Primærmedisinkurset.</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelse).</p>	

<p>Vurdering: Godt dekket klinisk, men ikke funnet samfunnsmedisinsk tilnærming i form av populasjonsrettet planlegging av smittevernberedskap eller smittevernhåndtering og heller ikke innføring i kommunalt smittevern. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>13. Kjenne til sentrale helseregistre, redegjøre for melderutiner og diskutere nytteverdien av slike registre opp mot hensyn til personvern og enkeltindividets integritet</p> <p>2. studieår MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Viten: Beskrive ulike helseregistre og meldesystemer for sykdom i Norge (Delemnebeskrivelsen). Forelesning «Datakilde – fra egne studier til helseregistre» (Timeplanen). Det er lite her om meldeplikt, og forelesningen kan rettes mer praktisk når det gjelder meldeplikt. Personvern/etikk omtales (Løchen).</p> <p>4. studieår: Forelesning om REK på i forbindelse med forberedelse av masteroppgaven (Løchen).</p> <p>Dette punktet dekkes ikke av pediatriundervisningen (Flægstad og Klingenberg).</p> <p>6. studieår: Forelesning i Rettsmedisin om taushetsplikt/meldeplikt til politiet i forbindelse med vold i nære relasjoner (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Helseregistre er godt dekket i undervisningen i Viten, men ikke melderutiner. Usikkert hvorvidt melderutiner er bredt dekket i studiet. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>14. Redegjøre for kommuneoverlegens viktigste oppgaver i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven, folkehelseloven, smittevernloven og forvaltningsloven</p> <p>1. studieår: MED-1501: Lover/rettigheter (Emnebeskrivelse MED-1501). Delemne Profkom: Innføring i sentrale juridiske rammer for helseprofesjonelles yrkesutøvelse (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: I tillegg til klinisk allmennmedisin skal studentene lære om smittevern. Studentene skal kunne finne fram i helselovgivningen: Helse- og omsorgstjenesteloven.... Folkehelseloven (Delemnebeskrivelsen). Eksempel på forelesning i Delemne 4.6 Sanser og nervesystem: Støy og lydmiljø (Cand Med 2019 Parham Omid). Fra våren 2020 en forelesning (dobbelttime) om «Kommuneoverlegens rolle og funksjon» i Delemne 4.10 Primærmedisin (Hansen AH). Dette har ikke vært undervist tidligere (Marsteen og Hanssen, Johansen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelse). Det undervises om kommuneoverlegens oppgaver i kommunalt miljørettet helsevern (Haanes).</p> <p>Vurdering: Undervisning om kommuneoverlegens rolle og funksjon fra våren 2020. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>15. Beskrive prinsipielt kompetanseområdene til ulike grupper av helsepersonell, og diskutere prinsipper for tverrfaglig samarbeid</p> <p>1. studieår: MED-1501: HEL 0700 og Profkom: Kommunikasjon, samarbeid, etikk, organisasjon og oppgavefordeling i norsk helsetjeneste (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Det legges vekt på gode pasientforløp, samhandling mellom yrkesgrupper, og på forebygging (Emnebeskrivelsen). Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Ha kunnskap om hva som kjennetegner gode pasientforløp. Ha evne til å samarbeide i</p>

tverrfaglige team med andre faggrupper (Delemnebeskrivelsen). For eksempel forelesninger om Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og aktører som forventes å samarbeide om ruspasienter (Fagplan Rus- og avhengighetsmedisin, Simonsen). Tverrprofesjonell Samarbeidslæring (TPS) er inkludert i sykehjemspraksis 6. studieår MED-3601.

Vurdering: Sannsynligvis godt dekket gjennom praktisk klinisk læring, men uten en prinsipiell bred overordnet tilnærming. Konklusjon: Delvis dekket.

16. Redegjøre for prinsippene og lovgrunnlaget for samarbeid og arbeidsdeling innad i primærhelsetjenesten, med det øvrige helsevesenet og med andre kommunale etater

1. studieår: MED-1501: HEL 0700 og Profkom: Kommunikasjon, samarbeid, etikk, organisasjon og oppgavefordeling i norsk helsetjeneste (Delemnebeskrivelsen). Prinsipper og lovgrunnlag dekkes ikke fullt ut i Profkom (Ringberg), men helsetjenestens organisering og arbeidsdeling berøres i forelesning 1. studieår (Pedersen).

4. studieår MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Fra våren 2020 vil det bli en forelesning (dobbeltime) om «Kommuneoverlegens rolle og funksjon». Om sykehjemslegens samarbeid med øvrige helsetjenester i forelesninger om Sykehjemsmedisin (Fosse).

6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege Det legges vekt på gode pasientforløp, samhandling mellom yrkesgrupper, og på forebygging (Emnebeskrivelsen). Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Ha kunnskap om hva som kjennetegner gode pasientforløp. Ha evne til å samarbeide i tverrfaglige team med andre faggrupper (Delemnebeskrivelsen). Det undervises om bedriftshelsetjenesten og miljørettet helsevern (prinsipper, lovgrunnlag og arbeidsdeling) og deres rolle som samarbeidspartner for øvrig helsetjeneste (Haanes). Tverrprofesjonell Samarbeidslæring (TPS) er inkludert i sykehjemspraksis 6. studieår MED-3601.

Vurdering: Sannsynligvis delvis og fragmentert dekket gjennom klinisk praksis, men uten en bred overordnet samfunnsmedisinsk tilnærming, altså sannsynligvis lite om prinsipper og lovgrunnlag. Konklusjon: Ikke dekket.

17. Redegjøre for sentrale lovfestede rettigheter for pasient og pårørende ifølge pasient- og brukerrettighetsloven, herunder retten til nødvendig helsehjelp, retten til informasjon, medvirkning og samtykke, innsynsrett og klagerett

1. studieår: MED-1501: Lover/rettigheter (Emnebeskrivelse MED-1501). Delemne Profkom: Innføring i sentrale juridiske rammer for helseprofesjonelles yrkesutøvelse (Delemnebeskrivelsen).

4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: I tillegg til klinisk allmennmedisin skal studentene kunne finne fram i helselovgivningen: Helse- og omsorgstjenesteloven, Psykisk helsevernloven, Barnevernloven Pasient- og brukerrettighetsloven og Helsepersonelloven (Delemnebeskrivelsen).

6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelse). Studenter på 6. studieår har gitt tilbakemelding om at de ønsker og trenger mer undervisning om «journalforskriften. Hva er berettiget innsyn? Utveksling av sensitiv informasjon. Pasientenes innsyn i egen journal fra HelseNorge» (Ringberg). Forelesning for Tromsøstudentene med tittelen «Norsk

<p>helselovgivning og etikk» (1 t) og «Samtykkekompetanse og taushetsplikt» (2 t) (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis dekket med fokus på enkeltpasienter og pårørende gjennom de nevnte emnebeskrivelser og praktisk læring i ulike kliniske kurs. Har ikke funnet en bred overordnet samfunnsmedisinsk tilnærming, hvor undervisning om prinsipper og lovgrunnlag undervises utfyllende til samtlige studenter. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>18. Redegjøre for sentrale lovfestede plikter for helsepersonell ifølge helsepersonelloven, herunder kravet om forsvarlighet, journalføring og taushetsplikt</p> <p>1. studieår: MED-1501: Lover/rettigheter (Emnebeskrivelse). Delemne Profkom: Innføring i sentrale juridiske rammer for helseprofesjonelles yrkesutøvelse (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: I tillegg til klinisk allmennmedisin skal studentene kunne finne fram i helselovgivningen: Helse- og omsorgstjenesteloven, Psykisk helsevernloven, Barnevernloven Pasient- og brukerrettighetsloven og Helsepersonelloven (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelse). Forelesning for Tromsøstudentene med tittelen «Norsk helselovgivning og etikk» (1 t) og «Samtykkekompetanse og taushetsplikt» (2 t) (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis noe dekket. Har ikke funnet at det tilbys utfyllende undervisning om forsvarlighetsbegrepet. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>19. Ha kjennskap til de viktigste lovene som regulerer folkehelsearbeidet og kommuners, fylkeskommuners og statens plikt til å medvirke til folkehelsearbeidet</p> <p>1. studieår: MED-1501: Lover/rettigheter (Emnebeskrivelse MED-1501). Delemne Profkom: Innføring i sentrale juridiske rammer for helseprofesjonelles yrkesutøvelse (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>2. studieår: MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Læringsutbytte i forebyggende medisin: Forklare strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging, forklare folkehelsebegrepet, folkehelse i dag og endringer i folkehelse (Delemnebeskrivelsen). Det aktuelle lovverket på dette feltet undervises ikke i 2.1 Viten (Løchen). Forelesning om smittevern, også om lovverket (Timeplanen, Løchen).</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: I tillegg til klinisk allmennmedisin skal studentene kunne finne fram i helselovgivningen: ... Folkehelseloven.... (Folkehelseloven er nevnt blant mange andre sentrale lover i Delemnebeskrivelsen).</p> <p>Vurdering: Dette er et «rent» samfunnsmedisinsk anliggende, kan ikke gjenfinne noen spesifikk formulering i delemnebeskrivelse eller undervisning om lovene som regulerer folkehelsearbeidet. Konklusjon: Ikke dekket.</p>
<p>20. Forklare de prinsipper som gjelder for forsvarlig håndtering av drikkevann og næringsmidler, spillvann og ulike typer avfall, og redegjøre for den offentlige forvaltning av disse områdene.</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises delvis i arbeidsmedisins tema "toksikologi i miljøet" (Haanes)</p>

<p>Vurdering: Ikke gjenfunnet noe annet sted enn i undervisningen i arbeids- og miljømedisin. Kommunal samfunnsmedisin undervises lite. Konklusjon: Delvis dekket</p>
<p>21. Redegjøre for begrepene salutogenese, årsak, risiko og helsedeterminanter.</p> <p>2. studieår: MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Beskrive risikofaktorer og årsaksbegrepet. Anvende mål for risiko (Delemnebeskrivelsen). Det undervises ikke om begrepet salutogenese i 2.1 Viten (Løchen) eller i Profkom (Ringberg).</p> <p>4. studieår: Delemne 4.9 Akuttmedisin: Begrepet salutogenese brukes i forbindelse med støttarbeid tilknyttet ulykker og større kriser (Fredriksen).</p> <p>Vurdering: Dekket i 2. studieår, men begrepet salutogenese dekkes muligens ikke i full bredde. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>22. Redegjøre for det teoretiske grunnlaget for og de prinsipielle forskjellene mellom helsefremmende arbeid, forebyggende helsearbeid og folkehelsearbeid og sammenhengene mellom disse tilnærmingene</p> <p>2. studieår: MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen). Dobbelthforelesning «Metoder for forebygging» (Timeplanen, Løchen)</p> <p>6. studieår MED-3601: Bidra aktivt og selvstendig til håndtering av helseproblemer for individer og populasjoner gjennom å samarbeide med lokale nettverk og samfunnsstrukturer om forebyggende og helsefremmende tiltak, individuelt og i flerfaglige team (Emnebeskrivelsen). Forelesning om helsefremmende arbeid (Haanes).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>23. Beskrive innholdet i helsestasjonsvirksomheten (inkl. skolehelsetjenesten og vaksinasjonsprogrammene) i grove trekk, og diskutere den rolle disse spiller for helsetilstanden i befolkningen</p> <p>1. studieår: MED-1501: Forklare hensikten med og virkemåte av vaksinasjon, og beskrive prinsipielle komponenter i vaksiner (Emnebeskrivelsen). Delemne HEL 0700 og Profkom: Kommunikasjon, samarbeid, etikk, lover, rettigheter, organisasjon og oppgavefordeling i norsk helsetjeneste (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår: MED-2520 Delemne 4.2 Pediatri: Teoretisk undervisning om vaksinasjonsprogrammet og dets betydning (Klingenberg). Praksis på helsestasjon 1 dag (Klingenberg). Forelesning om smittsomme barnesykdommer og vaksiner (Flægstad). Ingen ting om helsestasjonsvirksomhet på timeplanen i Delemne 4.10 Primærmedisin.</p> <p>6. studieår MED-3601: Vaksinasjon er integrert del av klinisk undervisning. Eget seminar om smittsomme barnesykdommer med utslett hvor også vaksinasjonsprogrammet omtales (Klingenberg).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>24. Redegjøre for prinsipper for og utfordringer ved screeningsprogrammer for ulike sykdommer</p>

<p>2. studieår: MED-2501 Delemne 2.1 Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging. Forelesning om generell (1t) og spesiell screening (1t) (Delemnebeskrivelsen, Timeplanen, Løchen).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>	<p>25. Redegjøre for utviklingen av medisinsk teori og praksis over tid og drøfte hvordan slik kunnskap har betydning for medisinske vurderinger i dag</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Forelesning i Trygdemedisin om NAVs sykdomsbegrep (Fleten).</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervisning om hvordan symptomer og sykdomsopplevelse blir til (nevrologisk basert), implikasjoner av kunnskapen i forhold til psyke-soma, biomedisinske-biopsykososiale modeller, konstruksjon av diagnoser og sykdomsforståelse (Haanes).</p> <p>Vurdering: Delvis dekket. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>26. Redegjøre for dagens arbeids- og velferdsforvaltning, samt for betydningen av velferdsstatens fremvekst for legers yrkesutøvelse, herunder trygdeordningenes og sosialytelsenes historiske utvikling</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Trygdemedisin, kultur- og sosialmedisin. I tillegg til klinisk allmennmedisin skal studentene lære om trygdemedisin. Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Folketrygden/trygdemedisin undervises i flere forelesninger over flere dager (Timeplanen). Forelesningene dekker også den historiske utviklingen (Fleten).</p> <p>6. studieår MED-3601: NAV praksis.</p> <p>Vurdering: Synes nokså godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>	<p>27. Redegjøre for sammenhenger mellom arbeid og helse, hvordan man kan forebygge arbeids- og miljørelaterte helseplager og kjenne til helse- og velferdstjenestenes viktigste arbeidsrettede virkemidler.</p> <p>2. studieår: Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår MED-2521 Delemne 4.6 Sanser og nervesystem: Eksempler på forelesningstitler: Arbeidsrelaterte skader sanser og nervesystemet, Støy og lydmiljø (Cand Med 2019 Parham Omid), Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til bedriftshelsetjenestens rolle i forebygging av sykdom og skade (Delemnebeskrivelsen). I trygdemedisin vektlegges de gunstige helseeffekter av arbeid og muligheter for tilrettelegging og tilpasning, samt virkninger og bivirkninger av sykemelding og trygding (Fleten).</p> <p>6. studieår MED-3601: Omfattende undervisning i en rekke tema (Haanes). Eksempler på forelesningstitler: Arbeid og sykdom, Arbeidsrelatert kreft, Arbeidsrelatert lungesykdom, Hånd-arm vibrasjonssykdom (HAVS), Skift- og nattarbeid, Strømskade, Toksikologi, Fuktskader i bygninger, helse og tiltak, Inneklima og helse, Symptomer assosiert med miljøfaktorer, Psykososiale forhold og helse (Omid).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis nokså godt dekket, men i mange ulike sammenhenger slik at det lett kan fremstå som fragmentert for studentene. Konklusjon: Godt dekket.</p>

28. Redegjøre for arbeidsmiljøloven og det helsefremmende arbeidet som skjer i bedrifter	
4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Trygdemedisin, kultur- og sosialmedisin. Den nasjonale HelseArbeid satsingen belyses (Fleten).	
6. studieår MED-3601: Undervises og dekkes et godt stykke på vei (Haanes)	
Vurdering: Sannsynligvis nokså godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.	
29. Redegjøre for de vanligste samfunnsmedisinske metoder og forskningsdesign	
2. studieår: Viten: Epidemiologi, vitenskapelig metode, kunnskapshåndtering, statistikk (Delemnebeskrivelsen, Timeplanen, Løchen).	
6. studieår MED-3601: Undervises i noen grad gjennom eksempler (Haanes).	
Vurdering: Godt dekket, først og fremst gjennom Viten. Konklusjon: Godt dekket.	
30. Redegjøre for mål på forekomst av sykdom, mål på assosiasjoner og hva som menes med effektmodifikasjon/interaksjon og confounding	
1. studieår: Delemne 1.3: Beskrivelse av medisinsk statistikk og de vanligste statistiske analyseteknikker (Emnebeskrivelsen)	
2. studieår: Viten: Epidemiologi, vitenskapelig metode, kunnskapshåndtering, statistikk (Delemnebeskrivelsen, Timeplanen, Løchen).	
6. studieår MED-3601: Undervises i noen grad gjennom eksempler (Haanes).	
Vurdering: Godt dekket, først og fremst gjennom Viten. Konklusjon: Godt dekket.	
Ferdigheter	
31. Gjenkjenne og drøfte et gitt helseproblem i et samfunnsmedisinsk perspektiv	
6. studieår MED-3601: Dekkes (Haanes). Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer. Bidra aktivt og selvstendig til håndtering av helseproblemer for....populasjoner gjennom å samarbeide med lokale nettverk og samfunnsstrukturer om forebyggende og helsefremmende tiltak...(Emnebeskrivelsen)	
Vurdering: Dekkes muligens til et visst nivå. Konklusjon: Delvis dekket.	
32. Diskutere hvordan demografiske forhold og endringer, samfunnsutvikling og sykdomsforekomst påvirker hverandre i et historisk, nasjonalt og globalt perspektiv	
4. studieår MED-2520 Delemne 4.4 Global helse: Helseutfordringer i ressursvake områder, mekanismer som fører til ulikhet, urfolkshelse i Arktis, helsemessige konsekvenser av klimaforandringer (Delemnebeskrivelsen).	
4. studieår MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Trygdemedisin, kultur- og sosialmedisin. Det undervises om alderssammensetningens betydning for folketrygdens utgifter og inntekter (Fleten). Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om Sosiale ulikheter og helse (Timeplanen).	

<p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelsen)</p> <p>Vurdering: Lite om dette når hensyntatt at mange ikke er tilstede i Tromsø i Internasjonalt semester. Læringsutbyttepunktet er stort og omfattende, men synes nokså tynt dekket. Se forøvrig pkt 39. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>33. Drøfte hvordan arbeidsliv og miljø påvirker helse og livskvalitet for enkeltpersoner, grupper og befolkningen som helhet</p> <p>2. studieår: Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår MED-2521 Delemne 4.6 Sanser og nervesystem: Eksempler på forelesningstitler: Arbeidsrelaterte skader sanser og nervesystemet, Støy og lydmiljø (Omid).</p> <p>6. studieår MED-3601: Omfattende undervisning i en rekke tema (Haanes). Eksempler på forelesningstitler: Arbeid og sykdom, Arbeidsrelatert kreft, Arbeidsrelatert lungesykdom, Hånd-arm vibrasjonssykdom (HAVS), Skift- og nattarbeid, Strømskade, Toksikologi, Fuktskader i bygninger, helse og tiltak, Inneklima og helse, Symptomer assosiert med miljøfaktorer, Psykososiale forhold og helse (Omid).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>34. Drøfte politikken betydning for helse og sykdom, og gi eksempler på hvordan sosiale, økonomiske og politiske prosesser har formet medisinsk kunnskap over tid</p> <p>4. studieår: Global helse: Forelesning om Political determinants of health (Omid).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis noe dekket, men fragmentarisk. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>35. Drøfte forskjellene mellom individrettet og befolkningsrettet tilnærming til sykdom og helse, og redegjøre for legers og andre aktørers roller og ansvar innenfor begge tilnærminger</p> <p>4. studieår: Global helse: Intervensjoner som kan forbedre public health (Delemnebeskrivelsen). Arbeide med forebyggende og helsefremmende faktorer. Forstå og gjøre bruk av kunnskap om legens rolle i ulike situasjoner (Emnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises et stykke på vei (Haanes).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis dekket vedrørende forskjellene mellom individrettet og befolkningsrettet tilnærming, men fragmentarisk vedrørende aktørenes roller/ansvar. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>36. Identifisere folkehelseutfordringer og -ressurser i en befolkningsgruppe, drøfte valg av ulike strategier og metodiske tilnærminger innen helsefremmende og forebyggende arbeid relatert til disse, planlegge relevante folkehelseiltak og drøfte fordeler, ulemper og etiske aspekter ved tiltakene</p> <p>2. studieår: Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen).</p>

<p>4. studieår: Global helse: Intervensjoner som kan forbedre public health (Delemnebeskrivelsen). Arbeide med forebyggende og helsefremmende faktorer (Emnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer. Bidra aktivt og selvstendig til håndtering av helseproblemer for.... populasjoner gjennom å samarbeide med lokale nettverk og samfunnsstrukturer om forebyggende og helsefremmende tiltak...(Emnebeskrivelsen).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis noe dekket, men fragmentarisk. Punktet lider nok blant annet under manglende undervisning i lovverk som danner basis for folkehelsearbeidet i kommuner, fylkeskommuner og på nasjonalt nivå.</p> <p>Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>37. Foreslå og drøfte relevante tiltak for å utjevne sosiale ulikheter i helse</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Eksempel på forelesningstittel: Sosiale ulikheter og helse (Omid). Delemne 4.8. Mentale funksjoner 2: Forebygging og behandling av somatisk sykdom hos pasienter med alvorlige psykiske lidelser (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis sparsomt og fragmentarisk dekket. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>38. Diskutere hva slags forebyggende virkemidler som er relevante ut fra ulike lands sykdomsbyrde</p> <p>2. studieår: Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår: Global helse: Det undervises om Intervensjoner som kan forbedre public health (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (SE). Bidra aktivt og selvstendig til håndtering av helseproblemer for populasjoner gjennom å samarbeide med lokale nettverk og samfunnsstrukturer om forebyggende og helsefremmende tiltak...(Emnebeskrivelsen)</p> <p>Vurdering: I praksis sannsynligvis nokså dårlig/ikke dekket. Konklusjon: Ikke dekket.</p>	
<p>39. Drøfte hvordan endringer i befolkningens alderssammensetning og sosiale forhold påvirker helsetjenesten</p> <p>4. studieår MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Trygdemedisin, kultur- og sosialmedisin. Det undervises om alderssammensetningens betydning for folketrygdens utgifter og inntekter (Fleten). Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om Sosiale ulikheter og helse (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Lite om hvordan demografi og sosiale forhold påvirker helsetjenesten. Noe om hvordan det påvirker helsen, og økonomien i velferdsordningene. Punktet synes nokså tynt dekket. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>40. Diskutere noen hovedutfordringer for helsetjenesten i fattige land, og spesielle utfordringer for helsetjenesten i katastrofesituasjoner</p>	

<p>4. studieår: Global helse: Det undervises om Helseutfordringer i ressursvake områder, etiske aspekter ved internasjonal helse og menneskerettigheter, Intervensjoner som kan forbedre public health (Delemnebeskrivelsen). Delemne 4.9 Akuttmedisin: Beredskapsarbeid dekkes, men ikke ROS-analyse eller kommunalt beredskapsarbeid (Fredriksen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne diskutere helsepolitiske spørsmål i eget land og globale helseutfordringer (Emnebeskrivelsen).</p> <p>Vurdering: Delvis dekket, men ikke helhetlig. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>41. Drøfte rett til helsehjelp med utgangspunkt i etiske og juridiske begreper</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Finne fram i helselovgivningen: Helse- og omsorgstjenesteloven, Psykisk helsevernloven, Barnevernloven, Folkehelseloven, Pasient- og brukerrettighetsloven og Helsepersonelloven (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelse). Forelesning for Tromsøstudentene med tittelen «Norsk helselovgivning og etikk» (1 t) og «Samtykkekompetanse og taushetsplikt» (2 t) (Timeplanen).</p> <p>Mye av etikkundervisningen berører dette temaet (Wifstad).</p> <p>Vurdering: Noe dekket, men finner ingen spesifikk omfattende undervisning om dette som tilbys alle studenter. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>42. Drøfte kriteriene for forsvarlig tjenesteyting</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Finne fram i helselovgivningen: Helse- og omsorgstjenesteloven, Psykisk helsevernloven, Barnevernloven, Folkehelseloven, Pasient- og brukerrettighetsloven og Helsepersonelloven (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>Vurdering: Ikke funnet noen grundig og utfyllende undervisning om forsvarlighetsbegrepet og forsvarlig tjenesteyting som tilbys alle studenter. Konklusjon: Ikke dekket.</p>	
<p>43. Drøfte hvordan oppbygning, organisering og finansiering av helsetjenester påvirker helsesituasjonen i befolkninga, helsevesenets tjenestetilbud og bruk av helsetjenester</p> <p>1. studieår – (HEL 0700 og Profkom) Kommunikasjon, samarbeid, etikk, lover, rettigheter, organisasjon og oppgavefordeling i norsk helsetjeneste (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om helsevesenets oppbygning, verdier og normer (Emnebeskrivelsen)</p> <p>Vurdering: Ikke dekket. Konklusjon: Ikke dekket.</p>	
<p>44. Drøfte hvordan finansierings-, betalingsmekanismer og økonomisk evaluering kan brukes som styringsredskap i helsetjenesten og fordeler og ulemper knyttet til dem</p> <p>Vurdering: Dekkes sannsynligvis kun fragmentert gjennom praksis, ikke overordnet/teoretisk. Har ikke funnet noen undervisning om legen som leder, om finansieringssystemer i helsetjenesten eller om økonomiske virkemidler som styringsredskap. Konklusjon: Ikke dekket.</p>	

<p>45. Drøfte hensiktsmessige modeller for pasientforløp, samarbeid og samhandling innenfor primærhelsetjenesten (ulike personellkategorier) og på tvers av forvaltningsnivåene, herunder hvordan IKT kan benyttes for å sikre gode pasientløp</p> <p>1. studieår – (HEL 0700 og Profkom) Kommunikasjon, samarbeid, etikk, lover, rettigheter, organisasjon og oppgavefordeling i norsk helsetjeneste (Delemnebeskrivelsen). Forelesningstime om helsetjenestens organisering (Timeplanen, Pedersen, Ringberg).</p> <p>3. studieår: Profkom: Beskrive og reflektere over ulike pasientforløp, hensiktsmessige verktøy ved forskjellige pasientforløp samt utfordringer for god samhandling. Beskrive prinsippene for individuell plan, pasientansvarlig lege og portvakt og reflektere over deres betydning for god og effektiv samhandling (Emnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Reflektere over etiske utfordringer ved å være portvakt i helsevesenet (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Det legges vekt på gode pasientforløp, samhandling mellom yrkesgrupper, og på forebygging (Emnebeskrivelsen). Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Ha kunnskap om hva som kjennetegner gode pasientforløp. Ha evne til å samarbeide i tverrfaglige team med andre faggrupper (Delemnebeskrivelsen). Pakkeforløp nevnes som eksempel på behandlingslinje (Ringberg). Til 6. års- studentene i Finnmark (12 studenter) undervises om samhandling, pasientforløp og samhandlingsstrukturene mellom primær- og spesialisthelsetjenesten som Overordnet Samarbeidsorgan, Kliniske samarbeidsutvalg og Samhandlingskonferanser.</p> <p>Vurdering: Delvis dekket på individnivå, dårlig dekket på systemnivå. Det som finnes synes fragmentert og spredt. Det er ikke funnet undervisning om landsdekkende implementerte strukturer for samhandling mellom primær- og spesialisthelsetjenesten til flertallet av studenter. Ikke funnet noen undervisning om Fastlegeforskriften, Allmennlegeutvalg og Samarbeidsutvalg i fastlegeordningen. Det er ikke funnet noen undervisning om IKT/eHelse. Punktet synes såpass sparsomt dekket at den mest nærliggende konklusjonen er ikke dekket. Konklusjon: Ikke dekket.</p>	<p>46. Drøfte forskjeller mellom og etiske utfordringer knyttet til legens rolle som sakkyndig, behandler og forvalter av velferdsgoder</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Punktet berøres i Trygdemedisinundervisningen opp mot sykemelding (Fleten).</p> <p>6. studieår MED-3601: Sakkyndighetsrollen berøres i undervisning (Haanes).</p> <p>Profkom: Ingen ting om dette (Ringberg).</p> <p>Vurdering: Sparsomt dekket, og undervisningen på dette punkt gir neppe grunnlag for en grundig drøfting av utfordringer knyttet til rolle og rolleforståelse. Konklusjon: Delvis dekket.</p> <p>47. Drøfte hvordan leger kan bidra til å realisere målsettinger som brukerperspektiv og brukermedvirkning på individ- og systemnivå, og kunne drøfte dilemmaer som kan oppstå mellom brukermedvirkning og medisinsk forsvarlig behandling</p> <p>6. studieår MED-3601: Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Forelesning om rusmiddelavhengighet og samhandling for et helhetlig tjenestetilbud/brukermedvirkning</p>
---	--

<p>(Delemnebeskrivelsen). Det ser ut til at det undervises noe om brukermedvirkning for Bodø-studentene (24 studenter) (Timeplanen).</p> <p>Profkom: Brukermedvirkning i behandling er et tema i 6. studieår MED-3601 (individnivå, ikke systemnivå). Det undervises ikke om begrepet medisinsk forsvarlig behandling i Profkom (Ringberg).</p> <p>Vurdering: Brukermedvirkning synes ikke dekket på systemnivå. Det ser ikke ut til at det er undervisning om rolle og funksjon for brukerutvalg og pasientorganisasjoner. Det ser ikke ut til å være noen grundig undervisning om begrepet medisinsk forsvarlig behandling.</p> <p>Konklusjon: Ikke dekket.</p>
<p>48. Samarbeide med bruker, øvrige helsepersonell og andre aktører i NAV og andre tverrfaglige fora</p> <p>1. studieår – (HEL 0700 og Profkom) Kommunikasjon, samarbeid, etikk, lover, rettigheter, organisasjon og oppgavefordeling i norsk helsetjeneste (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Det legges vekt på gode pasientforløp, samhandling mellom yrkesgrupper, og på forebygging (Emnebeskrivelsen). Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Ha kunnskap om hva som kjennetegner gode pasientforløp. Ha evne til å samarbeide i tverrfaglige team med andre faggrupper (Delemnebeskrivelsen). I Delemne 6.5 NAV praksis er samhandling lege-pasient-NAV en viktig del (Fleten).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket, først og fremst gjennom NAV praksis på 6. studieår MED-3601. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>49. Drøfte bruk av komplementær medisin med pasienter på bakgrunn av kunnskap om hvordan de brukes i befolkningen.</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til vanlige metoder innenfor alternativ og tradisjonell medisin, hvordan de brukes i befolkningen og hvordan legen kan samtale med pasienten om temaet (Delemnebeskrivelsen). Dobbelthforelesning «Alternativ behandling» (Timeplanen, Kristoffersen).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>50. Identifisere samfunnsmedisinske oppgaver i primærhelsetjenesten og foreslå mulige tiltak for å løse dem</p> <p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Fra 2020 forelesning om Kommuneoverlegens rolle og funksjon.</p> <p>6. studieår MED-3601: Bidra aktivt og selvstendig til håndtering av helseproblemer for.... populasjoner gjennom å samarbeide med lokale nettverk og samfunnsstrukturer om forebyggende og helsefremmende tiltak... (Emnebeskrivelsen). Forelesning om Miljørettet helsevern (Hansen).</p> <p>Vurdering: Godt dekket på utvalgte områder, men ikke utdypende undervist. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>51. Drøfte gjennom eksempler hva som ligger i begrepene medikalisering, overdiagnostikk og overbehandling, og kunne sette i verk tiltak for å begrense disse fenomenene</p>

<p>4. studieår: MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Temaet er oppe i drøfting av trygdeytelser, særlig vedrørende unge og arbeidsavklaringspenger, sykerolle og ytelser i forhold til ulike former for utenforskap (Fleten).</p> <p>Profkom har ingen undervisning om medikalisering som fenomen (Ringberg).</p> <p>Begrepene er muligens berørt i klinisk undervisning, f eks knyttet til bruk av antibiotika (Maarsten og Hansen).</p> <p>Studenter på 6. studieår har gitt tilbakemelding om at de ønsker mer undervisning om «meningsløs utredning/prøver/billeddiagnostikk. «EU-sjekk» av friske. Dilemmaer» (Ringberg).</p> <p>Vurdering: Ikke funnet noen spesifikk undervisning om begrepene medikalisering, overdiagnostikk og overbehandling. Konklusjon: Ikke dekket.</p>	<p>52. Drøfte begrepene sykdomsopplevelse (illness), sykdom (disease), sykerolle (sickness), helse, normalitet og livskvalitet/trivsel (wellbeing) med utgangspunkt i relevant teori</p> <p>6. studieår MED-3601: Berøres (Haanes)</p> <p>Vurdering: Ikke funnet noen overordnet tilnærming til dette med utgangspunkt i relevant teori. Konklusjon: Ikke dekket.</p>
<p>53. Drøfte gjennom historiske og samtidige eksempler hvordan kultur har innflytelse på helseforståelse, sykdomsoppfatning og helseatferd (inkludert valg av behandling)</p> <p>2. studieår: Delemne 2.7 Mentale funksjoner: Beskrive hvordan psykiske problemer og rusmiddelavhengighet og dissers beskyttelses- og risikofaktorer kan forstås i en bio-psyko-sosio-kulturell modell, og formidle basal kunnskap om hjerne og dens funksjoner i forhold til psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet (Delemnebeskrivelsen). Undervisning om bio-psyko-sosiokulturell modell for sykdomsforståelse og faktorer som bidrar til rusavhengighet (Simonsen T).</p> <p>4. studieår: Delemne 4.8. Mentale funksjoner 2: Gjøre rede for årsaksforhold, epidemiologi og prognose for alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet og kunne ta i betraktning et bio-psyko-kulturelt helhetssyn, og forebygging av psykiske lidelser hos barn/unge og voksne i form av primærforebygging, stressmestring og rehabilitering (Delemnebeskrivelsen). En forelesning om psykiske lidelser i et kulturelt perspektiv (Fokus på flyktninger/asylsøkere) (Høye). Delemne 4.10 Primærmedisin: Dobbeltforelesning «Alternativ behandling» gir noe innspill på dette tema (Timeplanen, Kristoffersen).</p> <p>Lite om dette i Global helse. Ikke funnet at det gis noen undervisning i medisinsk sosiologi.</p> <p>6. studieår MED-3601: Om hvordan symptomer og sykdomsopplevelse blir til (nevrologisk basert), implikasjoner av kunnskapen i forhold til nåværende medisinske forestillinger (psyke-soma, biomedisinske-biopsykososiale modeller, konstruksjon av diagnoser og sykdomsforståelse) (Haanes). Det undervises om Kulturforståelse (5 t) i Finnmarksmodellen (12 studenter) (Timeplanen, Risør, Kvernmo).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis noe dekket i form av eksempler knyttet til klinisk undervisning, undervisning i psykiske lidelser, og i forbindelse med at det gis undervisning i bruk av alternativ medisin. Ikke funnet noen bred overordnet tilnærming til dette med</p>	

<p>utgangspunkt i relevant teori. Kulturforståelse synes å ha bred dekning i Finnmarksmodellen. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>54. Drøfte hva som kjennetegner kulturell sensitiv praksis på individ- og befolkningsnivå</p> <p>4. studieår: Delemne 4.8 Mentale funksjoner: En forelesning om psykiske lidelser i et kulturelt perspektiv (Fokus på flyktninger/asylsøkere) (Høye).</p> <p>6. studieår MED-3601: Det undervises om Kulturforståelse (5 t) i Finnmarksmodellen (12 studenter) (Timeplanen, Risør, Kvernmo).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis noe dekket i form av eksempler knyttet til klinisk undervisning, spesielt undervisning i psykiske lidelser, men ikke funnet noen overordnet tilnærming til dette med utgangspunkt i relevant teori. Sannsynligvis godt dekket for Finnmarksstudentene. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>55. Anvende tolk på en profesjonell måte og vite når det er indisert</p> <p>4. studieår: Delemne 4.8 Mentale funksjoner: Bruk av tolk nevnes kort i forelesning om psykiske lidelser i et kulturelt perspektiv (fokus på flyktninger/asylsøkere) (Høye).</p> <p>Vurdering: Sparsomt, men muligens noe undervisning om bruk av tolk for studentene som tar 6. år i Finnmark. Konklusjon: Ikke dekket.</p>
<p>56. Drøfte hvordan marginalisering, stigmatisering og diskriminering påvirker både helse og helseatferd, samt hvordan helsepersonell kan bidra både til å forsterke og minimalisere dem</p> <p>2. studieår: Delemne 2.7 Mentale funksjoner: Dette drøftes i undervisning om bio-psyko-sosiokulturell modell for sykdomsforståelse og faktorer som bidrar til rusavhengighet (Simonsen T).</p> <p>6. studieår: Det undervises om Kulturforståelse (5 t) i Finnmarksmodellen (12 studenter) (Timeplanen, Risør, Kvernmo).</p> <p>Marginalisering og stigma inkluderes i flere forelesninger om alvorlige psykiske lidelser, men er ikke eget tema (Høye).</p> <p>Vurdering: Første del av punktet drøftes i utvalgte sammenhenger (psykiatri og rus) og sannsynligvis i Finnmarksmodellen. Usikkert vedrørende dekning av andre del av punktet. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>57. Vurdere samtykkekompetanse, og når det foreligger hjemmel for bruk av tvang hos pasienter</p> <p>4. studieår: Delemne 4.8 Mentale funksjoner 2: Fire timer om lovverket og alvorlige psykiske lidelser, tvang og samtykkekompetanse (Høye), herav en time om tvang i etisk perspektiv (Høye, Wifstad). Delemne 4.10 Primærmedisin: Kunne diskutere etiske utfordringer ved tvang og ved behandling i sykehjem (Delemnebeskrivelsen). Tre forelesningstimer i Sykehjemsmedisin, samtykkekompetanse berøres (Timeplanen, Fosse).</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelse). Forelesning for Tromsøstudentene med tittelen «Norsk helselovgivning og etikk» (1 t) og «Samtykkekompetanse og taushetsplikt» (2 t) (Timeplanen).</p>

Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.	
58. Foreslå populasjonsrettede forebyggende tiltak mot rusrelaterte sykdommer	<p>2. studieår: Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen). Delemne 2.7 Mentale funksjoner: Forelesning om helsefremmende og forebyggende tiltak for forebygging av rusmiddelavhengighet, også universelle tiltak (Simonsen T).</p> <p>6. studieår MED-3601: Delemne 6.3 Eldre, nervesystemet og rus: Forelesning om helsefremmende og forebyggende tiltak mot utvikling av rusmiddelavhengighet (Delemnebeskrivelsen). Forelesninger om Legemiddelassistert rehabilitering, lovverk og retningslinjer (Fagplan Rus- og avhengighetsmedisin, Simonsen T).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
59. Formulere og anvende en risikovurdering og -analyse og kunne samarbeide med pasienter og befolkningsgrupper i kommunikasjon om risiko	<p>2. studieår: Viten: Kunne anvende mål for risiko, beskrive risikofaktorer og årsaksbegrepet (Emnebeskrivelsen). Det undervises ikke heller i risikokommunikasjon mot en befolkning.</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises inngående (Haanes). Risikovurdering, -håndtering og -kommunikasjon ved kjemisk/fysisk/biologisk eksponering, både på individnivå og samfunnsnivå. Dette vil også kunne brukes i øvrige situasjoner der leger skal bistå i risikovurdering, -håndtering og -kommunikasjon på individ- og gruppenivå.</p> <p>Det undervises ikke i verktøyet i risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) i Viten, Vitkom, 4.9 Akuttmedisin eller i MED-3601 (Løchen, Ingebrigtsen, Fredriksen, Vonen, Haanes).</p> <p>Vurdering: En hel del om dette, men det tilbys ikke undervisning i risiko- og sårbarhetsanalyse. Det er heller ikke funnet at det gis utfyllende undervisning i risikokommunikasjon på befolkningsnivå. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
60. Veilede pasienter om muligheter, rettigheter og ulemper ved aktuelle tiltak, på bakgrunn av kunnskap om trygdeytelser og sosiale ytelser og de lover som regulerer tilgangen til disse	<p>4. studieår MED-2521 Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen. Finne fram i helselovgivningen: Helse- og omsorgstjenesteloven, Psykisk helsevernloven, Barnevernloven, Folkehelseloven, Pasient- og brukerrettighetsloven og Helsepersonelloven. Redegjøre for medisinske vilkår og legeoppgaver innenfor trygdemedisin (Delemnebeskrivelsen). Mange forelesninger og gruppeoppgaver i Trygdemedisin (Timeplanen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (Emnebeskrivelsen). Undervises i forhold til ytelser ved yrkessykdom (Haanes).</p> <p>Vurdering: Dekningen av sosial- og trygdelovgivningen, spesielt sosiallovgivningen, kunne vært mer omfattende. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
61. Vurdere om det foreligger sykdom med innvirkning på funksjon/aktiviteter, og hvordan dette innvirker på mulighet for deltakelse i arbeid og utdanning	

<p>4. studieår: Redegjøre for medisinske vilkår og legeoppgaver innenfor trygdemedisin (Delemnebeskrivelsen). Mange forelesninger og gruppeoppgaver i Trygdemedisin (Timeplanen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Elementer undervises (Haanes). NAV praksis gir grunnlag for gode refleksjoner rundt dette tema (Fleten).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket, men vurderes i stor grad som individrettet og ikke nødvendigvis et samfunnsmedisinsk læringsutbyttepunkt. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>62. Kommunisere klart skriftlig (for eksempel med sykmelding og legeerklæring) og muntlig med NAV, arbeidsgiver og andre relevante aktører</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises i forhold til ytelser ved arbeidsrelatert sykdom (Haanes).</p> <p>Vurdering: Godt dekket, men vurderes som individrettet og ikke nødvendigvis et samfunnsmedisinsk læringsutbyttepunkt. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>63. Medvirke ved utarbeidelse av individuell plan gjennom et ansvarsgruppemøte</p> <p>3. studieår: Profkom: Beskrive og reflektere over ulike pasientforløp, hensiktsmessige verktøy ved forskjellige pasientforløp samt utfordringer for god samhandling. Beskrive prinsippene for individuell plan, pasientansvarlig lege og portvakt og reflektere over deres betydning for god og effektiv samhandling (Emnebeskrivelsen).</p> <p>Vurdering: Det kan diskuteres om utarbeidelse av individuell plan er en samfunnsmedisinsk ferdighet. Kan vurderes heller som en individrettet klinisk oppgave. Også som sådan usikkert om dette er ivaretatt. Konklusjon: Ikke dekket.</p>
<p>64. Ta opp en arbeids- eller miljøanamnese, vurdere om sykdommer/lidelser er arbeids- eller miljørelaterte og formidle kunnskapsbaserte råd om evt. tilrettelegging og tiltak på individuelt nivå, i arbeidsmiljøet og på samfunnsnivå</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises inngående (Haanes).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>65. Drøfte de viktigste forskjellene mellom juridisk og medisinsk tenkemåte, og fordeler og ulemper ved rettsliggjøring av helsetjenesten og hvordan lovgivningen og andre politiske vedtak påvirker legens medisinske arbeid</p> <p>1. studiår: Profkom: Lover/rettigheter (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Finne fram i helselovgivingen: Helse- og omsorgstjenesteloven, Psykisk helsevernloven, Barnevernloven, Folkehelseloven, Pasient- og brukerrettighetsloven og Helsepersonelloven (Delemnebeskrivelsen). Ikke funnet forelesninger som ivaretar dette.</p> <p>6. studieår MED-3601: Ha bred kunnskap om lovverk som regulerer rettigheter og plikter forbundet med klinisk arbeid som lege (SE). Berøres i forhold til arbeid (Haanes). Forelesning for Tromsøstudentene med tittelen «Norsk helselovgivning og etikk» (1 t) og «Samtykkekompetanse og taushetsplikt» (2 t) (Timeplanen). Undervisning i Rettsmedisin med tema «Jus i legens hverdag» (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Dette punktet er som helhet sannsynligvis ikke fullt ut dekket.</p>

<p>Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>66. Vurdere og formulere melding om arbeidsrelatert sykdom og skade, drøfte hvilke tiltak som bør gjøres og gi informasjon om rettigheter og plikter som følger av slik melding</p> <p>Dette punktet er vel først og fremst arbeidsmedisin/allmennmedisin/klinisk medisin.</p> <p>4. studieår: Redegjøre for medisinske vilkår og legeoppgaver innenfor trygdemedisin (Delemnebeskrivelsen). Mange forelesninger og gruppeoppgaver i Trygdemedisin (Timeplanen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises inngående (Haanes)</p> <p>Vurdering: Godt dekket, men vurderes som individrettet og ikke nødvendigvis et samfunnsmedisinsk læringsutbyttepunkt. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>67. Gjenkjenne tegn på vold i nære relasjoner, redegjøre for betydningen av omsorgssvikt og fysisk og seksuell mishandling på helse, og iverksette adekvate forebyggende tiltak på individnivå og drøfte mulige tiltak på populasjonsnivå</p> <p>2. studieår: Delemne 2.1 Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>4. studieår: Delemne 4.2 Pediatri: Lifestyle and lifestyle diseases in children are reviewed. A special emphasis on trends in diet, physical activity and children's and adolescent's weight development. Obesity, metabolic syndrome and type 2 diabetes is reviewed in particular (Delemnebeskrivelsen). En forelesningstime om «livsstilssykdommer hos barn» (Flægstad). Review of incidence, etiology, risk factors and practical handling of SIDS (in both primary and secondary care). Introduction to different types of child abuse... Obligation to notify child welfare/police. One extra session in Norwegian for Norwegian students about barnevernet (childhood custody) (Delemnebeskrivelsen). To forelesningstimer om «Sudden infant death syndrome og Barnemishandling» (Flægstad). Forelesning om «The ill family» (Øverhaug). Delemne 4.8. Mentale funksjoner 2: Kunne identifisere signaler om sviktende omsorgsevne hos voksne og symptomer på omsorgssvikt og overgrep på barn, kjenne til hovedprinsippene for individuelt ettervern og arbeid med nettverk, familie og pårørende, gjøre rede for de viktigste indikasjoner og kontraindikasjoner for kriseintervensjon (Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Delemne 6.1 Barn og unge: Ha kunnskap om hvordan samfunnsforhold, miljø, livsstil og kulturell kontekst påvirker barnehelse, og kan foreslå forebyggende tiltak. Ha kunnskap om vurdering av omsorgsevne, bekymringsmeldinger til barnevern og politi, samt lovverket rundt dette (Delemnebeskrivelsen). Undervisning i Rettsmedisin med tema «Jus i legens hverdag, skader etter vold» og «Vold i nære relasjoner, politiet, Taushetsplikt» (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Dette synes godt dekket, også langt på vei det som gjelder populasjonsnivå. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>68. Identifisere situasjoner der melding eller varsling til offentlige etater som Fylkeslegen, barnevern, eller politi er nødvendig</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til prinsipper for å forebygge og håndtere feil og uheldige hendelser på en profesjonell og tillitsskapende måte (Delemnebeskrivelsen).</p>

<p>Dobbelt forelesning om uheldige hendelser, hvor melding til Fylkesmannen tas opp. Også informasjon om Norsk Pasientskadeerstatning og Pasient- og brukerombudet (Timeplanen, Harbitz). Delemne 4.2 Pediatri: Introduction to different types of child abuse... Obligation to notify child welfare/police. One extra session in Norwegian for Norwegian students about barnevernet (childhood custody) (Delemnebeskrivelsen). To forelesningstimer om «Sudden infant death syndrome og Barnemishandling» (Flægstad). Forelesning om «The ill family» (Øverhaug).</p> <p>6. studieår MED-3601: Delemne 6.1 Barn og unge: Ha kunnskap om vurdering av omsorgsevne, bekymringsmeldinger til barnevern og politi, samt lovverket rundt dette (Delemnebeskrivelsen). Undervisning i Rettsmedisin med tema «Jus i legens hverdag, skader etter vold» og «Vold i nære relasjoner, politiet, Taushetsplikt» (Timeplanen).</p> <p>Vurdering: Dekket for enkelte kliniske situasjoner. Sannsynligvis ikke utfyllende dekket når det gjelder lovgrunnlag. Konklusjon: Delvis dekket.</p>	
<p>69. Vurdere modeller for finansiering og prioritering av helsetjenester, vurdere ressursbruk og alternativkostnader og eventuelt foreslå alternativ ressursbruk</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne prioritere, planlegge og lede arbeid og respektere tidsfrister (Emnebeskrivelsen). Forelesning for Tromsøstudentene med videooverføring til Bodø og Finnmark med tittelen «Helsetjenesteanalyse» som ifølge foreleser dekker dette punktet (Lindekleiv).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>	
<p>70. Drøfte de viktigste prinsippene innen helseøkonomi og ledelse i helsetjenesten (inkludert grunnleggende prinsipper for måling av innsats), og diskutere prinsipper for prioriteringer i helsevesenet</p> <p>2. studieår: 2.1. Viten: Epidemiologi, vitenskapelig metode, kunnskapshåndtering, statistikk (Emnebeskrivelsen, Delemnebeskrivelsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne prioritere, planlegge og lede arbeid og respektere tidsfrister (Emnebeskrivelsen). Forelesning for Tromsøstudentene med videooverføring til Bodø og Finnmark med tittelen «Helsetjenesteanalyse» som ifølge foreleser dekker dette punktet (Lindekleiv).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>	
<p>71. Drøfte verdivalg i prioriteringsbeslutninger på bakgrunn av kunnskap om kriterier og prinsipper for prioritering i helsevesenet</p> <p>4. studieår: Vitkom 4: En forelesning om prosessen ved utarbeiding og publisering av evidensbaserte retningslinjer og noe om prioriteringer i denne sammenheng, men ikke utfyllende (Ingebrigtsen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne prioritere, planlegge og lede arbeid og respektere tidsfrister (Emnebeskrivelsen). Forelesning for Tromsøstudentene med videooverføring til Bodø og Finnmark med tittelen «Helsetjenesteanalyse» som ifølge foreleser dekker dette punktet (Lindekleiv).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>	

<p>72. Analysere årsaker til sviktende kvalitet, avvik og uheldige hendelser i helsetjenesten og foreslå hvordan uønskede hendelser kan forebygges og håndteres</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til prinsipper for å forebygge og håndtere feil og uheldige hendelser på en profesjonell og tillitsskapende måte (Delemnebeskrivelsen). Dobbelt forelesning om uheldige hendelser, hvor dette belyses (Timeplanen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kunne handle forsvarlig i møte med sviktende kvalitet, avvik og uheldige hendelser, og kunne bidra til forbedringsarbeid og pasientsikkerhet på arbeidsplassen (Emnebeskrivelsen). Vitkom: En dobbelttime om avvik, uheldige hendelser og kontinuerlig forbedring (Timeplanen, Hansen T). Forelesning med tittelen «Pasientsikkerhet» (3 t) for studentene i Finnmark (Timeplanen).</p> <p>Mer om Vitkom 4. og 6. studieår: Dekker systematisk pasientsikkerhetsarbeid og deler av det systematiske kvalitetsarbeidet, men ikke inngående pga redusert undervisningstid de siste to årene (Hansen T)</p> <p>Vurdering: Dette synes godt dekket, men har ikke funnet at det undervises grundig og utfyllende i systematisk kvalitetsarbeid for forebygging av uønskede hendelser. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>73. Identifisere risiko knyttet til miljøforandringer som følger av menneskelig aktivitet: Fysisk (herunder radioaktiv), kjemisk og biologisk forurensning, endret økologisk balanse mellom ulike dyre-, plante- og mikrobearter, herunder problemer med mikrobiel resistens</p> <p>1. studieår: Delemne 1.6: Infeksjon og inflammasjon. Resistens omtales grundig i mikrobiologiundervisningen (Simonsen GS).</p> <p>2. studieår 2.1 Viten: Miljømedisin med radon som eksempel (Timeplanen, Løchen).</p> <p>4. studieår: Undervises i delemne 4.4 Global helse: Helsemessige konsekvenser av klimaforandringer (Emnebeskrivelsen, Delemnebeskrivelsen, Haanes). Eksempler på forelesningstitler: Climate change and infectious diseases, Environmental health, Global contaminant exposure, Political determinants of health, Global warming health (Omid). Delemne-2520, 4.2 Pediatri: Forelesning om antibiotika til barn hvor også resistens omtales (Klingenberg).</p> <p>6. studieår MED-3601: Kjemisk forurensning og radon undervises inngående, samt elementer av det øvrige (Haanes).</p> <p>Vurdering: Sannsynligvis godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>74. Tolke resultater i primærstudier, systematiske oversikter og metaanalyser basert på en vurdering av kvalitet og annen relevant faglig informasjon (prosedyrer, kliniske retningslinjer og oppslagsverk)</p> <p>2. studieår: Viten: Epidemiologi, vitenskapelig metode, kunnskapshåndtering, statistikk (Emnebeskrivelsen, Delemnebeskrivelsen, Timeplanen, Løchen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Elementer berøres (Haanes).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>

<p>75. Drøfte svakheter og styrker ved ulike studiedesign for et gitt forsknings/evalueringsprosjekt, beskrive helsetilstanden i en befolkning og faktorer som påvirker denne med bakgrunn i statistiske og epidemiologiske metoder, drøfte feilkilder ved effekttestimat (informasjonsproblemer, seleksjonsproblemer, confounding)</p> <p>1. studieår: Delemne 1.3: Beskrivelse av medisinsk statistikk og de vanligste statistiske analyseteknikker (Emnebeskrivelsen).</p> <p>2. studieår: 2.1 Viten: Epidemiologi, vitenskapelig metode, kunnskapshåndtering, statistikk (Emnebeskrivelsen, Delemnebeskrivelsen, Timeplanen, Løchen).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>76. Vurdere om det er riktig å gjøre en viss test/undersøkelse basert på epidemiologiske betraktninger</p> <p>2. studieår: 2.1 Viten: Epidemiologi, vitenskapelig metode, kunnskapshåndtering, statistikk (Emnebeskrivelsen, Delemnebeskrivelsen, Timeplanen, Løchen).</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises noe med radon som eksempel (Haanes).</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>Generell kompetanse</p>
<p>77. Fremme likeverd og ha respekt for mangfold i sin yrkesutøvelse</p> <p>Arbeides med i Profkom og klinisk praksis gjennom hele studiet</p> <p>Vurdering: Godt dekket. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>78. Tilpasse språk og fremtreden til hver enkelt pasient ut fra bl.a. alder, kjønn og sosiokulturelle bakgrunn.</p> <p>Arbeides med i Profkom og klinisk praksis gjennom hele studiet. Det undervises om Kulturforståelse i Finnmarksmodellen (Risør, Kvernmo).</p> <p>Vurdering: Godt dekket, men dette er vel mer klinisk medisin enn samfunnsmedisin. Konklusjon: Godt dekket.</p>
<p>79. Reflektere over hva som kan anses som likeverdige og rettferdige helsetjenester</p> <p>Vurdering: Dårlig dekket. Ikke funnet noe som kan sies å motsvare dette punktet direkte, men regner med at det likevel er noe dekket gjennom klinisk undervisning selv om en overordnet utdypende tilnærming synes å mangle. Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>80. Reflektere over legens samfunnsansvar, samt legens rolle som pasientbehandler, helsefremmer, omsorgsperson, folkeopplyser, forvalter av velferdsgoder, forkjemper for utjevning av sosiale ulikheter i helse og koordinator av helsetjenester</p> <p>Noe av dette arbeides med i Profkom gjennom hele studiet, spesielt det som har med individuell pasientkontakt å gjøre.</p> <p>4. studieår: Delemne 4.10 Primærmedisin: Kjenne til hvordan sosial ulikhet og utestenging kan påvirke helsen (Delemnebeskrivelsen). Forelesning om sosial ulikhet og helse (Timeplanen).</p>

<p>6. studieår MED-3601: Undervises i flere sammenhenger (Haanes).</p> <p>Vurdering: Har ikke funnet noen overordnet undervisning om rolleforståelse og ulike roller en lege kan inneha. Punktet vurderes som noe dekket, men fragmentarisk.</p> <p>Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>81. Reflektere kritisk rundt bruk av velferdsytelser ved sykdom og vanskelige livssituasjoner på både individ- og samfunnsnivå</p> <p>4. studieår Delemne 4.10 Primærmedisin: Dekkes av undervisningen i Trygdemedisin. Temaet berøres og eksemplifiseres (Fleten).</p> <p>6. studieår: NAV-praksis gir grunnlag for refleksjoner rundt dette (Fleten).</p> <p>Vurdering: Dekket på individnivå, og delvis dekket på samfunnsnivå.</p> <p>Konklusjon: Delvis dekket.</p>
<p>82. Reflektere over medias rolle i helsefremming, forebygging og helsetjenestens prioritering</p> <p>2. studieår: Viten: Strategier for individuell og befolkningsrettet forebygging (DEB).</p> <p>6. studieår MED-3601: Undervises noe (Haanes).</p> <p>Vurdering: Sparsomt og fragmentarisk. Ikke funnet noen overordnet undervisning om medias rolle i denne sammenheng, eller medias rolle i helsesammenheng det hele tatt.</p> <p>Konklusjon: Ikke dekket.</p>

Informanter:

Asfeldt: Smittevernoverlege førsteamanuensis Anne Mette Asfeldt
Fleten: Førsteamanuensis Nils Fleten
Flægstad: Overlege Trond Flægstad Delemneleder Delemne 4.2 Pediatr
Fosse: Leder Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM) Anette Fosse
Fredriksen: Delemneleder 4.9 Akuttmedisin Knut Fredriksen
Hansen AH: Førsteamanuensis Anne Helen Hansen
Hansen T: Kvalitetssjef Nordlandssykehuset Tonje Hansen
Høye: Førsteamanuensis Anne Høye Delemneleder 2.7 Mentale funksjoner 1 og 4.8 Mentale funksjoner 2
Haanes: Avdelingsleder Jan Haanes, Arbeids og miljømedisinsk avdeling
Harbitz: PhD kandidat Martin B. Harbitz
Ingebrigtsen: Professor Tor Ingebrigtsen
Johansen: Førsteamanuensis May-Lill Johansen Delemneleder 4.10 Primærmedisin
Klingenberg: Delemneleder 6.1 Barn og unge Claus Klingenberg
Kristoffersen: Seniorforsker Agnete E. Kristoffersen
Kvernmo: Professor Siv Kvernmo
Laue: Førsteamanuensis Johanna Laue Delemneleder Global helse
Lindekleiv: Haakon Lindekleiv, førsteamanuensis II
Løchen: Professor Maja-Lisa Løchen Delemneleder 2.1 Viten
Marsteen og Hanssen: Håvar Marsteen og Martin Hanssen 6. års medisinstudenter 2019/2020
Omid: Cand Med Parham Omid (gikk 6. studieår i 2018/2019)

Pedersen: Universitetslektor Ellen B. Pedersen Delemneleder 6.3 Eldre, nervesystem og rus
Ringberg: Førsteamanuensis Unni Ringberg Leder av Profkom
Risør: Professor Mette Bech Risør
Simonsen GS: Professor Gunnar Skov Simonsen
Simonsen T: Førsteamanuensis overlege Terje Simonsen
Vonen: Professor Barthold Vonen, VitKom
Wennevold: Universitetslektor Katrine Wennevold
Wifstad: Førsteamanuensis Åge Wifstad
Øverhaug: PhD kandidat Oda S. Øverhaug

Studieplan for Profesjonsstudiet i medisin 2012-planen, revidert i februar 2014:

<https://uit.no/Content/401051/cache=20191912102926/Studieplan%202014-02-20%20.pdf>

Siste oppdaterte oversikt over medisinstudiet i Tromsø (Elin Holm):

https://uit.no/utdanning/program/sub?p_document_id=274285&sub_id=642446

Lærebøker:

Studentene får ikke anbefalt en generell bok i samfunnsmedisin.